

Det er vores helt klare opfattelse, at ministeriet må kunne formulere sig ud af dette, så det tydeligt fremgår af § 14, hvem der har retskrav på adoptionsorlov.

Varsling af orlov

I lovforslaget lægges der op til en stramning af de allerede eksisterende varslingsregler. Vi mener ikke, der alene er tale om en præcisering, da manglende (eller ufuldstændigt) varsel betyder, at retten til orlov efter lovens § 7, stk. 1-3, bortfalder. Dette gælder både varslat før forventet fødselstidspunkt (modtagelse af barnet) og varslingsreglerne efter fødslen/modtagelsen af barnet.

Dette kan for adoptivforældre betyde katastrofale konsekvenser:

Varslingsreglen før fødsel/modtagelse af barnet

I sjældne tilfælde har kommende adoptivforældre ikke mulighed for at overholde tremånedersvarslet. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis afgiverlandet springer meget i ventelisten, når afgiverlandet matcher det konkrete barn til adoptivforældrene. (For eksempel hvis der pludselig er en biologisk søskende til bortadoption, som afgiverlandet prøver at placere hos den allerede bortadopterende søskende). Det kan også ske ved formidling fra et helt nyt afgiverland, hvor den formidlende organisation ikke har grundlag for at estimere den forventede ventetid, før der stilles barn i forslag.

Varslingsreglerne efter fødsel/modtagelse af barnet

Her kan adoptivforældre også nemt komme i klemme. Dette gælder især i de – ikke få – tilfælde, hvor adoptivforældrene har langvarige ophold i afgiverlandet. Det vil for eksempel være svært at overholde 8-ugers-varslingsreglen, da adoptionen måske ikke endnu er formelt gennemført i udlandet – det vil sige, at forældrene kan være usikre på, om de overhovedet får barnet med hjem.

Hvis man fastholder stramningerne af varslingsreglerne – så man risikerer at miste retten til orlov – så foreslår vi, at der gives dispensationsmuligheder, når det drejer sig om adoptivbørn. I det mindste bør varslingsreglen efter modtagelsen af barnet ændres til at gælde datoen for indrejse til Danmark og ikke datoen for modtagelsen af barnet (i afgiverlandet).

Beskyttelse efter »omvendt bevisbyrde«-regler

Efter lovforslagets § 1, pkt. 17, vil der fremover kun være beskyttelse mod fyring efter »omvendt bevisbyrde«-reglen under selve orlovsfraværet og i 16-ugers-varslingsperioden for udskudt orlov. Der er altså ikke længere beskyttelse under graviditet eller den tilsvarende periode for adoptanter (hvilket ifølge hidtidig retspraksis er fra godkendelsestidspunkt til modtagelse af barn).

Vi formoder, at der er tale om utilsigtet fejl i forslaget, og håber, at den bliver rettet. Vi vil dog ikke undlade at gøre opmærksom på, at den manglende beskyttelse kan være et særligt problem for adoptanter. Normalt vil adoptanter kort tid efter godkendelsen skulle indhente arbejdsgiverattester som dokumentation over for det valgte land. Allerede på dette tidlige tidspunkt er de altså tvunget til at gøre arbejdsgiveren opmærksom på adoptionen. Hvis manden efterfølgende fyres, kan det have alvorlige konsekvenser for adoptionen, fordi mange giverlande kræver, at manden har fast arbejde.

Mulighed for supplerende dagpengeperiode

For at sikre, at der i lovgivningen tages hensyn til adoptivbørnene, foreslår vi:

- 1) at der indføres en generel ret til supplerende orlov med dagpenge i den periode, ansøgere er i udlandet for at hente barnet, og
- 2) at der gives mulighed for, at adoptivfamilier, der har modtaget et barn med tilknytningsvanskeligheder, kan få bevilget forlænget barselorlov. Dette vil svare til den forlængede orlov, der i dag kan bevilges efter dagpengelovens § 15, når et nyfødt barn er indlagt på sygehus. Formålet vil også for adoptivfamilier være at sikre et tilstrækkeligt langt samvær i hjemmet efter barnets hjemkomst.

Sekundært foreslår vi, at der indføres en generel regel om, at adoptivforældre får 4 ugers længere orlov efter modtagelsen af barnet, end det er tilfældet i dag for både biologiske og adoptivforældre. Dette vil i længden svare til de 4 ugers graviditetsorlov. Der gennemføres årligt ca. 700 internationale adoptioner.

Tertiært foreslår vi, at der indføres mulighed for efter individuel vurdering at få bevilget supplerende orlov i de få tilfælde, hvor udlandsopholdet er særligt langvarigt.